

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्र. रामाआ २०१७/प्र.क्र.१०/सहा
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- २१ जून, २०२३.

- वाचा :-** १. माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५.
२. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.पदनि-२०१६ / प्र.क्र.८/१६/ वित्तीय सुधारणा-१,
दि.११.०२.२०१६.
३. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.रामाआ-२०१३ /६६२/ प्र.क्र.२८३ /
२०१६ सहा, दि.०९.०३.२०१७.
४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१४ /प्र.क्र.२२०/सहा,
दि.१९.०६.२०१७.
५. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र.पदनि-०६१७/ प्र.क्र.२०/ आपुक,
दि.२९.०६.२०१७.
६. शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक एसआयसी-२०१४ /
सी.आर. २८३/१४/सहा, दि.२२.०१.२०१८.
७. वित्त विभागाचे पत्र क्र.पदनि-२०२२/प्र.क्र.३७/आपुक, दि. २६.०९.२०२२ व
त्यासोबतचे उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दि. १६.०९.२०२२ रोजीच्या बैठकीचे
इतिवृत्त.
८. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र.काआआ-२०१३/प्र.क्र.२३३/
कामगार-८, दि.१४ मार्च, २०२३.

प्रस्तावना :-

केंद्रीय माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम १५(१) मधील तरतुदीनुसार महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगाची स्थापना करण्यात आली आहे. राज्य माहिती आयोगाचे मुख्यालय मुंबई येथे आहे. तसेच बृहन्मुंबई, कोकण, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर येथे राज्य माहिती आयोगाची सात कार्यालये कार्यान्वित आहेत. राज्य माहिती आयोगाचे मुख्यालय व अन्य सात कार्यालयांसाठी विविध संवर्गातील १४४ पदे निर्माण करण्यात आली असून, दिनांक ९ मार्च, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये राज्य माहिती आयोगासाठी निर्माण केलेली १४४ पदे स्थायी करण्यात आली आहेत. संदर्भाधिन शासन निर्णय क्र.४ अन्वये राज्य माहिती आयोग मुख्यालय स्तरावर अवर सचिव (विधि) गट-अ व विधि सहायक (अराजपात्रित) गट-ब ही दोन पदे नियमित स्वरूपात निर्माण केली आहेत. शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक २२ जानेवारी, २०१८ अन्वये, महाराष्ट्र राज्य माहिती

आयोगाच्या कार्यालयातील सचिव, उपसचिव, अवर सचिव (विधी) व कक्ष अधिकारी(राजपत्रित) (सेवाप्रवेश) नियम, २०१८ नुसार सचिव, उप सचिव, अवर सचिव (विधी) व कक्ष अधिकारी ही पदे प्रतिनियुक्तीने भरण्याची तरतूद आहे. तसेच महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगाच्या कार्यालयातील सहायक कक्ष अधिकारी, विधी सहायक, उच्चश्रेणी लघुलेखक, निम्नश्रेणी लघुलेखक व लिपिक-टंकलेखक (सेवाप्रवेश) नियम, २०१८ नुसार सहायक कक्ष अधिकारी हे पद प्रतिनियुक्तीने भरण्याची तरतूद आहे. परंतु, या संवर्गातील पदावर प्रतिनियुक्तीने अधिकारी/कर्मचारी उपलब्ध होत नसल्याने, ही पदे प्रदीर्घ काळ रिक्त राहत असल्यामुळे आयोगाच्या कामकाजावर त्याचा विपरीत परिणाम होत आहे. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, दिनांक २९.६.२०१७ अन्वये, सर्व प्रशासकीय विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालयातील मंजूर पदांचा आढावा घेऊन सुधारित आकृतीबंध निश्चित करण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना दिलेल्या आहेत. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोग कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील पदे प्रदीर्घ काळ रिक्त न राहण्याच्या अनुषंगाने उपाययोजना म्हणून सदर पदांचा सुधारित आकृतीबंध विहित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

नवीन पदनर्मिती, पदांचे पुनरुज्जिवन व पदांचे आढावे इत्यादी प्रस्तावांची सखोल तपासणी करण्यासाठी स्थापन केलेल्या उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दि.१६ सप्टेंबर, २०२२ रोजी पार पडलेल्या सन २०२२ मधील ४ थ्या बैठकीसमोर महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोग कार्यालयाच्या आकृतीबंधातील पदे प्रदीर्घ काळ रिक्त न राहण्याच्या अनुषंगाने उपाययोजना म्हणून सुधारित आकृतीबंध मंजूर करण्याचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला असता, सदर समितीने महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगासाठी एकूण ६६ नियमित पदे व ८० काल्पनिक पदे असा सुधारीत आकृतीबंध मंजूर केला आहे. त्यानुसार तक्ता “अ” आणि तक्ता “ब” येथे दर्शविल्याप्रमाणे महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगाच्या आस्थापनेवरील पदांच्या सुधारीत आकृतीबंधास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) नियमित पदे :-

अ.क्र.	कार्यालय	पदनाम	वेतनश्रेणी (रुपये) सातव्या वेतन आयोगानुसार	प्रत्येक कार्यालय निहाय निश्चित पदसंख्या	मंजूर पदांची संख्या
१	२	३	४	५	६
१.	राज्य माहिती आयोग (मुख्यालय), मुंबई	राज्य मुख्य माहिती आयुक्त (अशासकीय पद)	२,२५,०००/- (नियत)	१ x १	१
		सचिव	एस-२७(रु.११८५००-२१४१००)	१ x १	१

		*अवर सचिव (विधी)	एस-२३ (रु.६७७००-२०८७००)	१ x १	१
		कक्ष अधिकारी	एस-१७ (रु.४७६००-१५११००)	२ x १	२
		*सहायक (विधी)	एस-१५ (रु.४१८००-१३२३००)	१ x १	१
		सहायक कक्ष अधिकारी	एस-१४ (रु.३८६००-१२२८००)	४ x १	४
२.	राज्य माहिती आयोग बृहन्मुंबई, मुंबई	राज्य माहिती आयुक्त (अशासकीय पद)	२,२५,०००/- (नियत)	१ x १	१
		उप सचिव	एस-२५ (रु.७८८००-२०९२००)	१ x १	१
		कक्ष अधिकारी	एस-१७ (रु.४७६००-१५११००)	२ x १	२
		सहायक कक्ष अधिकारी	एस-१४ (रु.३८६००-१२२८००)	४ x १	४
३.	राज्य माहिती आयोग, कोकण, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर	राज्य माहिती आयुक्त (अशासकीय पद)	२,२५,०००/- (नियत)	१ x ६	६
		उप सचिव	एस-२५ (रु.७८८००-२०९२००)	१ x ६	६
		कक्ष अधिकारी	एस-१७ (रु.४७६००-१५११००)	२ x ६	१२
		सहायक कक्ष अधिकारी	एस-१४ (रु.३८६००-१२२८००)	४ x ६	२४
		एकूण			६६

ब) बाहय यंत्रणेद्वारे घ्यावयाच्या सेवा :-

अ.क्र.	कार्यालय	सेवा	प्रत्येक कार्यालय निहाय निश्चित मनुष्यबळ संख्या	मंजूर मनुष्यबळ संख्या
१	२	३	४	५
१.	राज्य माहिती आयोग (मुख्यालय), मुंबई	उच्चश्रेणी लघुलेखक	१ x १	१
		निम्नश्रेणी लघुलेखक	१ x १	१
		लिपीक-टंकलेखक	४ x १	४
		वाहनचालक	१ x १	१
		शिपाई	३ x १	३
२.	राज्य माहिती आयोग बृहन्मुंबई, मुंबई	उच्चश्रेणी लघुलेखक	१ x १	१
		निम्नश्रेणी लघुलेखक	१ x १	१
		लिपीक-टंकलेखक	४ x १	४
		वाहनचालक	१ x १	१
		शिपाई	३ x १	३
३.		उच्चश्रेणी लघुलेखक	१ x ६	६
		निम्नश्रेणी लघुलेखक	१ x ६	६

राज्य माहिती आयोग, कोकण, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर	लिपीक-टंकलेखक	४ x ६	२४
	वाहनचालक	१ x ६	६
	शिपाई	३ x ६	१८
एकूण मनुष्यबळ			८०

२. तसेच उच्चस्तरीय समितीच्या दि.१६ सप्टेंबर, २०२२ च्या बैठकीतील निर्णयानुसार महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगावरील सचिव/उप सचिव ही पदे सामान्य प्रशासन विभागामार्फत संवर्ग नियंत्रण करणा-या कार्यासनाकडून (सामान्य प्रशासन विभाग- कार्यासन-१४) प्रतिनियुक्तीने भरण्यात येतील. तसेच महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगावरील कक्ष अधिकारी व सहायक कक्ष अधिकारी ही पदे सामान्य प्रशासन विभागामार्फत संवर्ग नियंत्रण करणा-या कार्यासनाकडून (सामान्य प्रशासन विभाग- कार्यासन-१४-अ/१४-ब) प्रतिनियुक्तीने भरण्यात येतील.

* उपरोक्त तक्ता “अ” मधील अवर सचिव (विधी) व सहायक (विधी) ही पदे विधी व न्याय विभागाकडून प्रतिनियुक्तीने भरण्यात येतील.

३. उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या निर्णयामुळे महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगाच्या आस्थापनेवरील खालील नियमित पदे निरसित झाली आहेत.

अ.क्र.	पदनाम	पदांची संख्या
१	२	३
१	उच्चश्रेणी लघुलेखक	८
२.	निम्नश्रेणी लघुलेखक	८
३.	लिपीक-टंकलेखक	३२
४.	वाहनचालक	८
५.	शिपाई	२४
एकूण मनुष्यबळ		८०

सुधारीत आकृतीबंधामध्ये निरसित केलेल्या उपरोक्त पदांवर कर्मचारी कार्यरत असतील तर,

अ) सदर पदे अधिसंख्य गणण्यात यावीत. सदर अधिसंख्य पदावर कार्यरत कर्मचा-यांच्या सेवानिवृत्ती/राजीनामा/मृत्यू/प्रतिनियुक्तीचा कालावधी समाप्त झाल्यामुळे रिक्त झाल्यानंतर ती पदे आपोआप निरसित होतील.

आ) वरील तक्ता “ब”(बाहयंत्रणेद्वारे घ्यावयाच्या सेवा) मध्ये दर्शविलेल्या मनुष्यबळसंख्येच्या मर्यादेत आवश्यकतेनुसार बाहयंत्रणेद्वारे सेवा घेण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तथापि, उक्त संवर्गात सध्या अधिसंख्य म्हणून कार्यरत असलेली पदे वगळून उर्वरीत मनुष्यबळसंख्येच्या प्रमाणात सेवा बाहयंत्रणेकडून घेण्यात याव्यात. अधिसंख्य पदे निरसित झाल्यानंतर त्या सेवा आवश्यकतेनुसार बाहयंत्रणेद्वारे घेण्यात याव्यात.

इ) बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा घेताना, महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोग कार्यालयाने वित्त विभागाच्या दि.२७.०४.२०२२ च्या आणि उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.१४.०३.२०२३ च्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करण्याची दक्षता घ्यावी.

ई) बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा उपलब्ध करून घेताना शासनावर कोणतेही उत्तरदायित्व येणार नाही, याची संपूर्ण जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगातील संबंधित विभागीय कार्यालयातील विभागप्रमुखांची राहिल.

४. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.६३५/आपुक, दि.०१.१२.२०२२ व सामान्य प्रशासन विभाग, कार्यासन-१४ च्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.अनैसं/०९/का-१४, दि.२१.४.२०२३ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२३०६२२१७२५२८७८०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुजाता सौनिक)
शासनाचे अपर मुख्य सचिव

प्रत-

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
४. सर्व सन्माननीय संसद सदस्य, विधानसभा व विधानपरिषद सदस्य.
५. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
६. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
७. सर्व मा.मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
८. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
९. मा.महाअधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१०. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई
११. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
१२. प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई
१३. प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२ महाराष्ट्र, नागपूर
१४. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालयीन विभाग, मुंबई- ४०० ०३२.
१५. प्रबंधक, मा. मुंबई उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.

१६. प्रबंधक, लोकआयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय, १ ला मजला, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई-४०० ०३२.
१७. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई (पत्राने)
१८. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, (पत्राने)
१९. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
२०. मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई.
२१. राज्य मुख्य सेवा हक्क आयुक्त, राज्य सेवा हक्क आयोग, मुंबई.
२२. राज्य माहिती आयुक्त (सर्व), राज्य माहिती आयोग
२३. सर्व विभागीय आयुक्त.
२४. सर्व जिल्हाधिकारी.
२५. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
२६. मंत्रालयाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख /प्रादेशिक प्रमुख/कार्यालय प्रमुख.
२७. उप सचिव, कार्यासन -१४/१४अ/१४ब, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२९. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
३०. कक्ष अधिकारी, कार्यासन- अर्थ-१/व्यय-४/विसु-१/सेवा-९/आपुक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३१. माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई
३२. निवड नस्ती (कार्यासन ६), सामान्य प्रशासन विभाग.